SÄRSKILT UTTALANDE
2021-09-28

KHN 2021-0010
KHN 2021-0009

Klimat- och hållbarhetsnämnden
Ärende 4

Förslag till hållbarhetspolicy och hållbarhetsstrategi för Region Stockholm

Vi har tidigare anfört att vi anser att den föreslagna hållbarhetspolicyn och -strategin är alltför allmänt hållna och saknar konkret innehåll och att vi finner det bekymmersamt att dessa tunna dokument ska ersätta en rad viktiga policydokument. Nu har vi fått information om att konkretiseringen kommer att ske i form av en riktlinje och vid behov ”andra styrande eller stödjande dokument”. Då dessa dokument ännu inte är framtagna är det i dagsläget omöjligt för oss att ta ställning till helheten och vi väljer därför att inte delta i beslutet.

Grunden i ett framgångsrikt hållbarhetsarbete är att det finns konkreta, mätbara och tidsatta mål inom varje område med tydliga nyckeltal som mäts. Ett sådant nyckeltal kan vara hur mycket direkta och indirekta utsläpp av växthusgaser ska minskas. Ett annat nyckeltal kan vara ett tydligt mått för jämlik vård. I en ändamålsenlig strategi finns en tydlig beskrivning av vad som ska uppnås och hur den egna organisationen ska nå dit. Det förslag på policy och strategi som nu ligger på bordet uppfyller tyvärr inte de krav som uppräknas ovan.

Policyn och strategin är formulerade på en övergripande nivå. Samtidigt är de tänkta att ersätta en rad andra styrdokument. Vänsterpartiet anser inte att policyn och strategin i nuvarande form kan vägleda arbetet med till exempel personer med funktionsnedsättningar, nationella minoriteter, jämställdhet eller HBTQ-frågor.

Det är anmärkningsvärt att det inte tydligt framgår hur hållbarhetsmålen ska inarbetas i mål och budget. Detta trots att dessa är regionens överlägset viktigaste styrdokument. Att pengar anslås och tydliga mål anges i budgeten är en förutsättning för att nå de långsiktiga hållbarhetsmålen. Vi ifrågasätter möjligheterna att driva igenom de förändringar som krävs, då ekonomiskt utrymme måste skapas och ambitionsnivån i hållbarhetsarbetet i praktiken är helt beroende av detta.

Vänsterpartiet anser att det finns en målkonflikt mellan ekologisk hållbarhet och långsiktig ekonomisk tillväxt, som presenteras som likvärdiga målsättningar i hållbarhetspolicyn. I verkligheten är dessa mål allt annat än likvärdiga, då ekologisk hållbarhet är en förutsättning för ett fungerande samhälle och ekonomi, medan det omvända inte gäller.

I förslaget saknas långsiktiga mål för de tre prioriteringarna i hållbarhetsarbetet. Ett långsiktigt mål ska naturligtvis vara att Region Stockholm når nollutsläpp av växthusgaser. Konkreta åtgärder som skulle kunna föra oss dit är exempelvis att:

- Sätta mål för hur mycket koldioxidutsläppen i Region Stockholm ska minska per år.
- Begränsa flygande för politiker och tjänstepersoner inom Region Stockholm. Ingen ska resa med inrikesflyg till exempelvis Göteborg och Malmö.
- Alla resor i regionen måste klimatkompenseras. Intäkterna går till att utveckla resfria mötestjänster samt till att finansiera tågbiljetter.
- Genomföra den regionala cykelplanen.
- Att Region Stockholm verkar för utökad produktion av förnybar energi i hela regionen genom att aktivt bidra till byggande av sol- och vindkraft både på land och i vatten.
- Minska klimatavtrycket från den mat som serveras inom Region Stockholm.

Vi saknar också mer utvecklade skrivningar om den sociala hållbarheten. Att förbättra arbetsmiljö och värna psykosocial hälsa på arbetsplatsen är viktigt och vi oroas över att detta inte alls finns med. Vi anser att vikten av kollektivavtal särskilt måste understrykas. För Vänsterpartiet är den sociala hållbarheten mycket mer än frihet från diskriminering och respekt för de mänskliga rättigheterna – för att uppnå ett socialt hållbart samhälle behöver vi arbeta med den strukturella ojämlikheten i alla dess former och aktivt lyfta grupper som på olika sätt har det sämre ställt i samhället. Detta behöver även genomsyra regionens styrdokument.